

Papp Rita

Beszámoló a Bihar-kutatás 2014 konferenciáról

2014. november 11-én negyedik alkalommal került megrendezésre a Bihar-kutatás konferencia, melyet a Bihari Múzeum és Sinka István Városi Könyvtár, a Hajdú-Bihar Megyei és Debreceni Honismereti Egyesület és a Magyar Nemzeti Levéltár Hajdú-Bihar Megyei Levéltára közösen szervezett. A helyszín a Bihari Múzeum épülete volt, ahol a számos érdekes szakmai és tudományos előadás mellett sor került a Hajdú-Bihar Megyei és Debreceni Honismereti Egyesület éves közgyűlésére. A megjelentek csatlakoztak a Háborús Emlékhelyeket Gondozók Társasága kezdeményezéséhez is, és 11 óra 11 perckor mécseseket gyűjtöttek az I. világháború hősi halottainak emlékére.

A konferenciát *Kállai Irén*, a Bihari Múzeum és Sinka István Városi Könyvtár igazgatója nyitotta meg, köszöntve a jelenlévőket. Őt *Bulcsú László*, a Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés alelnöke követte, aki köszöntőjében a kutatás fontosságára hívta fel a figyelmet, majd *Muraközi István*, Berettyóújfalu polgármestere is kiemelte, mekkora örömmel tölti el, hogy ilyen sok, szakmáját szerető, fiatal kutató van az országban, s hangsúlyozta annak szükségességét, hogy közülük minél többen kerüljenek bevonásra Bihar, illetve Berettyóújfalu kutatásába. *Dr. Papp Klára*, a DE BTK dékánja és a DE Történelmi Intézetének igazgatója is köszöntötte a résztvevőket. Többek között arra hívta fel a figyelmet, hogy a történeti Bihar vármegyét egységében kell szemlélnünk. Úgy értékeli, az eddigi kutatások ebbe az irányba haladnak, s reméli, hogy a fiatalok is folytatják ezt az irányvonalat.

Az első szakmai előadást *Kállai Irén* tartotta meg, bemutatva a Bihari Múzeum járási mintaprojektjét. Beszámolt az előzményekről, a kitűzött célokról, tervekről, valamint az eddig elért eredményekről is. Az elmélet után a gyakorlati megvalósításról is többet tudhatott meg a hallgatóság *Dr. Krajczárné Sándor Mária* muzeológus-múzeumpedagógustól, aki előadásában több gyűjteményt is bemutatott, s a Múzeum Digitárt, ezt a műtárgyak közzétételére szolgáló oldalt, illetve új internetes múzeumi nyilvántartási rendszert is alaposan ismertette. *Kolozsvári István* etnográfus az 1915 februárjában született néprajzkutató és néprajzi fotós, Molnár Balázs életét, munkásságát ismertette, s beszélt a centenárium alkalmából tartandó emlékév részleteiről, terveiről is. Az utána következő *Török Péter* osztályvezető (Budapest Főváros Levéltára) a 2012-ben indult biharkutatas.hu honlapot mutatta be. Beszámolt a létrehozásáról, a kitűzött célokról, az eredményekről, s a további tervekről. Azt is kiemelte, hogy szükség volt egy olyan felületre, amelyen megjelenhetnek a helytörténeti munkák. E célból indult 2014 januárjában egy online folyóirat, az Új Nézőpont, amelyet a következő előadó, a folyóirat főszerkesztője, *dr. Brigóvácz László* levéltáros (MNL HBML) mutatott be részletesen. Hangsúlyozta, hogy igyekeztek egy tudományos találkozási pontot létrehozni, ahol a különböző tudományágak érintkezhetnek.

Az ebédszünet után a konferencia a tudományos előadásokkal folytatódott. A jelenlévők a nap korábbi részéhez hasonlóan most is érdekes és változatos előadásokat hallhattak. *Seres István* történész például a berettyószentmártoni betyárokról és betyárvilágról, valamint Osváth vagy O'sváth Pálnak, a Sárréti járás első csendbiztosának életéből, munkásságából tárt izgalmas részleteket a hallgatóság elé.

Bulcsú László magisteris hallgató Körösszakál falu román lakosainak közösséggé formálódását és a közösség önmeghatározását, identitás-változását részletezte. *Csarkó Imre* történész muzeológus az I. világháború centenáriuma kapcsán három bihari katona kézíratos naplóját mutatta be, melyek akár több ezer sorsot is lefedhetnek. Megismerhette a közönség Tisza Istvánt, a magánembert is, *Kiss László* középiskolai történelemtanár előadásából. *Kulcsár Beáta* tudományos segédmunkatárs (MTA-ELTE Válságtörténeti Kutatócsoport) pedig egy családtörténeti kutatást mutatott be, s ezen keresztül azt, hogyan élt egy asszimilált zsidó Nagyváradon, s hogyan lehet az ő történetén keresztül vizsgálni az egész nagyváradai elitet. A konferencia utolsó szakaszában *Lisztes Nikolett* PhD-hallgató ismertetett egy adatbázist, melyet a mezőtelegdi Miskolczy család irataiból készített, majd *Székla Gergő* igazgatóhelyettes (MNL HBML) következett egy projekt- és DVD-ismertetővel az MNL Hajdú-Bihar Megyei Levéltárában folytatott közigazgatás-történeti kutatásokról. Végül *Kovács Gergely* levéltáros (MNL HBML), PhD-hallgató tekintette át a bihari termelészövetkezetek történetére vonatkozó legfontosabb levéltári forrásokat.

Az eseményt *Dr. Szendrei Ákos*, a DE Bölcsészettudományi Doktori Tanács titkára zárta le, s ezután kötetlen beszélgetéssel, vitával ért véget a nap.